

# סחיטה הומניטרית בתימן: הגיע הזמן לשנות את המשוואה מול החות'ים

written by | נועה לזימי | 03.09.2025

לאחר מבצע החיסול של ישראל בתימן, שבו חוסלו שורה של בכירים חות'יים בדרג המדיני והצבאי [?] בהם ראש הממשלה וכמה משריו [?] ניכר כי המורדים מצויים באמוק חסר מעצורים. החות'ים מאיימים כי הם מכינים פעולות נקם כואבות נגד ישראל, ואף הצהירו כי שיגרו טיל לעבר כלי שיט המקושר לישראל.

בצעד נפשע, יממה לאחר החיסולים, פשטו החות'ים על משרדי תוכנית המזון העולמית ויוניסף בצנעא, וחטפו כמה עובדים. אחת ההערכות היא שמדובר בניסיון נקמה על "בגידה" לכאורה וסיוע לישראל במבצע הסיכולים הממוקדים.

ואולם, זו איננה הפעם הראשונה שהחות'ים פועלים נגד מוסדות בינלאומיים ופעילים אזרחיים. לפי דיווחים, בין מאי ליוני אשתקד עצרו החות'ים לא פחות מ-72 עובדי או"ם וארגוני סיוע במסגרת פשיטות מתואמות על בתיהם ומשרדיהם של עובדים מקומיים בארגונים בינלאומיים. ארבעה חודשים לאחר מכן, באוקטובר 2024, דיווחה מועצת הביטחון כי רבים מהם עדיין הוחזקו בידי ארגון הטרור.

האבסורד זועק לשמיים: אותם אנשים שהקדישו את חייהם להקלת המשבר ההומניטרי החמור בתימן [?] חלוקת מזון, אספקת תרופות והקמת תשתיות בסיסיות [?] הופכים בעצמם ליעד להתקפות החות'ים. במקום להגן על האוכלוסייה האזרחית הרעבה והמותשת ממלחמה ממושכת, החות'ים מפנים את זעמם כלפי שליחי הקהילה הבינלאומית שנמצאים שם כדי להקל על סבלם של מיליונים.

באקט חטיפה נוסף, החזיקו החות'ים במשך 14 חודשים את 25 אנשי הצוות של Galaxy, Leader אוניית מטען שחטפו בים האדום, ושחררו אותם רק לאחר שנכנסה לתוקף הפסקת האש בין ישראל לחמאס בינואר השנה. היכן הייתה הקהילה הבינלאומית, ששתיקתה הממושכת אפשרה זאת?

אמנם מועצת הביטחון של האו"ם קיבלה החלטות על הטלת אמברגו נשק, הקפאת נכסים והגבלות על תנועת בכירים חות'ים, ואף הקימה מנגנוני פיקוח, אך המימוש שלהם חלש, והחוק הבינלאומי מתגלה כנתון לאכיפה חלקית בלבד. אחד המנגנונים המרכזיים הוא UNVIM שהוקם ב-2016 במטרה לבדוק את המטענים המגיעים לנמלים שבשליטת החות'ים ולוודא שאינם כוללים נשק. אלא שבפועל ל-UNVIM אין סמכות ליירט או לעצור ספינות חשודות, ולכן ספינות רבות נכנסות לנמלים ללא בדיקה. התוצאה היא שאכיפת הסנקציות רופפת, ומאפשרת לחות'ים לפעול כמעט ללא הגבלות.

בנוסף, מיצוי הדין עם הפושעים החות'ים נתקל בחסמים מובנים: לאו"ם אין זרוע מעצרים והחות'ים שולטים בשטח, מה שמקשה על גישה לחשודים ואיסוף ראיות; סמכות שיפוט אוניברסלית של מדינות זרות מתממשת רק אם החשודים יוצאים לחו"ל [?] דבר יחסית נדיר במקרה התימני. גם אם מועצת הביטחון תפנה את המצב ל-ICC ובהנחה שלא יוטל וטו סיני או רוסי [?] ללא גישה לשטח, שיתוף פעולה של השלטון דה-פקטו ויכולת לאכוף צווי מעצר, ההליך יישאר ברובו הצהרתי.

מכאן שאין מנוס ממאמץ אזורי מתואם, בהובלת ערב הסעודית ואיחוד האמירויות, בסיוע גופים בינלאומיים ותחת ערבויות אמריקאיות מוצקות, לגיבוש קואליציה להפלת שלטון החות'ים. קואליציה כזו תוכל להניע צעדים חריפים וממוקדים: בראש ובראשונה מהלך קרקעי עוצמתי, בצמידות לבידוד כלכלי עמוק, ניתוק צירי המימון וההברחות, וסיכול יכולות הניידות וההתארגנות של הארגון. רק גישה משולבת, תקיפה ומגובה בערבויות תוכל לשנות את המשוואה ולהפסיק את ההפרות הבוטות של זכויות האדם מצד החות'ים.

פורסם באתר וואלה, בתאריך 03.09.2025.